

NKP'DEN TBMM ZİYARETLERİ

Sekretaryasını Elektrik Mühendisleri Odası'nın (EMO) yürüttüğü Nükleer Karşıtı Platform (NKP) temsilcileri, TBMM gündeminde bulunan nükleer anlaşmaya ilişkin olarak 6 Temmuz 2010 tarihinde CHP Grup Başkanvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin başkanlığındaki CHP milletvekilleri ve BDP Grup Başkanvekili Ayla Akat Ata başkanlığındaki BDP milletvekilleri ile görüştiler. NKP heyeti 7 Temmuz 2010 tarihinde de MHP Grup Başkanvekili Mehmet Şandır'ı ziyaret etti.

CHP Grup Yönetim Kurulu Odası'nda 6 Temmuz 2010 tarihinde gerçekleştirilen görüşmeye, Nükleer Karşıtı Platform (NKP) adına EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, Yazmanı Erdal Apaçık, Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Bozkırılıoğlu, EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş, Çevre Mühendisleri Odası (ÇMO) Yönetim Kurulu İkinci Başkanı Baran Bozoğlu, Genel Sekreteri Hasan Şevki Çifçi katıldı.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, nükleer santral tartışmalarının bir ihtiyaçtan daha çok siyasal bir tercih ve uluslararası nükleer şirketlerinin talepleri doğrultusunda yürütülmesini eleştirirken, teknik, idari, personel ve

hukuki anlamda altyapı bakımından yetersizliklere dikkat çekti. Göltaş, nükleer santrallara bugün ihtiyaç duyulmadığını ve geleceğe yönelik olarak da nükleer rönesansın söz konusu olmadığını, tam tersine gelişmiş ülkelerin bu teknolojiyi terk ettiğini söyledi. Cengiz Göltaş, nükleer santral kurulmasına ilişkin Mayıs 2007'den itibaren yaşanan süreci ve hukuki anlamdaki sorunları anlatarak, şöyle konuştu:

"İhale yapma sürecinden bile yoksunuz. Çünkü bir altyapı çalışması yapılmamış. Bir kere yapılacak santralin yüzde 100 sahibi Rusya olacak. Rusya'ya bağlılık yüzde 80'lere çıkacak. Ekonomik olduğu kadar siyasi anlamda da Türkiye'nin kaderi bağlı hale gelecek. 15 yıllık bir alım garantisi var. 415 milyar kilovat saat elektrik karşılığında Türkiye yaklaşık 51 milyar dolar ödeyecek. Yaşamın bütününe bu pahalı elektrik yansıtılacak. Benzer diğer santrallerden de yüzde 70 daha pahalıya ülkemizde mal edilecek. Aslında Rusya, Türkiye topraklarında nükleer santral sahibi yapılıyor.

Bugün dünyada yapım halinde 58 reaktör var. Hepsi demokrasisi sorunlu olan ülkelerde. 23 tanesi Çin, 9 tanesi Rusya'da, 6 tanesi de

Güney Kore'de. Avrupa'da yalnızca Finlandiya'da inşa edilmekte olan bir santral var. Onun da sürekli maliyeti artıyor ve yapımı uzuyor."

Göltaş, Türkiye'nin yerli ve yenilebilir kaynaklarını değerlendirmesi gerektiği üzerinde dururken, arz güvenliği açısından kaynak çeşitlendirmesinin önemli olduğunu, ancak yapılacak nükleer santral ile kaynak ya da ülke çeşitlendirmesinin de söz konusu olmadığını ifade etti.

ÇMO Yönetim Kurulu İkinci Başkanı Baran Bozoğlu ise nükleer santrallerle ihtiyaç olmadığı gibi bunun ötesinde ciddi bir atık sorunu olduğuna dikkat çekti. Torosların atıkların gömüleceği yer olarak düşünüldüğünü ifade eden Bozoğlu, termik santrallerdeki çevresel sorunlara karşı çevre teknolojileriyle atıkları yönetme olanağı olduğunu, nükleer santrallerde ise çıkacak atık sorunu karşısında atık yönetimi uygulama olanağının dahi bulunmadığına dikkat çekti. Baran Bozoğlu, kayıp ve kaçak miktarına dikkat çekerek, nükleer santralda aranan çareler başka yerlerde aranması gerektiğini vurgulayarak, araştırma-geliştirme başta olmak üzere Türkiye'nin enerji ve çevre teknolojilerinin gelişimine

yatırım yapabileceğini, bütünlüklü bir enerji politikası oluşturulması gerektiğini anlattı.

CHP Muğla Milletvekili Gürol Ergin'in hidroelektrik santralleri konusundaki yöre halkının tepkisini dile getirerek, meslek odalarının görüşünü sorması üzerine EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, hidroelektrik potansiyelden yararlanılması için ciddi çevresel etki değerlendirmelerin ve havza planlamasının yapılması gerektiğini, yöredeki insanların toplumsal yaşamlarını dikkate alan bir noktadan hareket edilmesinin uygun olacağını anlattı. ÇMO Genel Sekreteri Hasan Şevki Çifti ise Doğu Karadeniz gibi biyoçeşitliliğin önemli olduğu yerlerde hidroelektrik santrallerinin risk oluşturduğunu kaydetti.

CHP Grup Başkanvekili Akif Hamzaçebi, bir dere üzerinde 11 santral projesi yapıldığının söylenmesi üzerine ne kadar yapılması gerektiğine ilişkin bir çalışma olup olmadığına ilişkin sorusuna da ÇMO yöneticileri, 2-10 megavat arasında değişen 1700 santraldan söz edildiğini kaydederek, ülkenin enerji ihtiyacının karşılanması konusunda ciddi bir büyüklük oluşturmayan bu projelerle çevrenin tahrip edilmesinin yanlışlığını ortaya koydular.

CHP Mersin Milletvekili Vahap Seçer'in ülkenin genel enerji politikasına yönelik olarak neler yapılabileceğini sorması üzerine EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, mevcut

santrallerin iyileştirme çalışmalarıyla tam kapasite kullanılabileceğini, su ve kömür potansiyelinin değerlendirilebileceğini, bu kapsamda dünyadaki çevre teknolojilerinin ülkemize getirilebileceğini, ülkenin sanayi modelinin de çok enerji tüketen yapıdan daha az enerji tüketen şekilde dönüştürülebileceğini, enerji verimliliğinin bu anlamda çok önemli olduğunu anlattı.

CHP Antalya Milletvekili Hüsnü Çöllü ise hidroelektrik santrallerin rezerv alanı olan ve olmayan olarak ayrıldığını, rezerv alanı olmayan küçük hidroelektrik santrallerinde ciddi sorunlar olduğunu söyledi. Çöllü'nün sorusu üzerine EMO yönetim Kurulu Başkanı Göltaş, rüzgar santralleri konusunda dünyadaki gelişmiş teknolojiye dikkat çekti. Göltaş, ABD'de 9 bin 764 megavatlık nükleer santralin son 30 yılda kapatılırken, 35 bin megavatlık rüzgar santrali kurulduğunu, Almanya'da rüzgar santrali kurulu gücünün 25 bin megavata ulaştığını, nükleer santral konusunda başı çeken ülkelerden olan Fransa'da da nükleer santraller kapatılırken rüzgar santralleri kurulduğunu anlattı.

CHP Mersin Milletvekili İsa Gök'ün, Avrupa'nın enerji ihtiyacı ve nükleer santrale ihtiyacını sorması üzerine Göltaş Avrupa'nın artan bir enerji talebinin söz konusu olmadığını, ÇMO'dan Hasan Şevki Çifçi ise Avrupa'nın da doğalgaz bağımlılığından kurtulmaya çalıştığını anımsattı.

CHP İzmir Milletvekili Mehmet Ali Susam ise, nüfusu artan ve gelişme ihtiyacı olan bir ülke olarak artan enerji talebinin karşılanması gerekliliği üzerinde durdu.

Göltaş, merkezi planlamanın ve kamu hizmetinin önemli olduğu bir siyasetin izlenmesinin önemini vurgularken, şirketlerin kar alanı olarak algıladığı koşullarda enerji kaynaklarının değerlendirilemediğini, oysa enerjinin bir devlet politikası olması gerektiğini söyledi.

EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş da TMMOB bünyesinde diğer odaları da kapsayan Ankara İl Koordinasyon Kurulu'nun da temsilcisi olduğunu anımsatarak, nükleer santraller konusunda farklı mesleki değerlendirmeler sonucunda ortak bir tavır alındığını anlattı.

CHP Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk ise kayıp-kaçakların yüksekliğine dikkat çekerek, kurulacak nükleer santraldan ancak ülke enerjisinin yüzde 5'inin karşılanmasının söz konusu olduğunu söyledi. Öztürk, nükleer santral konusunda CHP'nin tavrının net olduğunu belirterek, pahalı ve dışa bağımlı bir üretim modeli yerine ülkenin kaynaklarının değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı.

NKP Heyeti BDP Milletvekilleri ile Görüştü

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, Yazmanı Erdal Apaçık, Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Bozkırılıoğlu ve EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş, aynı gün öğleden sonra da BDP Grup Başkanvekili Ayla Akat Ata başkanlığında BDP milletvekilleriyle görüştü. BDP Grup Yönetim Kurulu toplantı salonunda yapılan görüşmede, BDP milletvekilleri Ayla Akat Ata, Sebahat Tuncel, Akın Birdal ve Pervin Buldan yer aldı.

Cengiz Göltaş, ülkenin enerji politikaları ve nükleer enerji santralleri konusundaki değerlendirmeler ile

yapılan anlaşmaların olumsuzluklarını anlattığı konuşmasında BDP'nin nükleer anlaşmanın TBMM'den geçirilmesi konusunda desteğinin de önemli olduğunu söyledi. Göltaş, nükleer santral kurulumu ve enerji ihtiyacının tüketim çılgınlığı boyutunu da dikkate alarak felsefi bakımdan da tartışılması gereken bir konu olduğunu ifade etti. Göltaş, binlerce yıllık yararlanma ömrü olan nükleer atık üreten nükleer santral yoluyla enerji üretiminin nesiller boyunca sürecek etkisine dikkat çekerek, buna yönelik bu kadar fütursuzca karar alınmasını da büyük bir çılgınlık olarak nitelendirdi.

EMO Yönetim Kurulu Yazmanı Erdal Apaçık birçok nedenle nükleer santral konusuna bugüne kadar karşı çıktıklarını, ancak gelinen noktanın nükleer yandaşlarının dahi pes dediği bir nokta olduğunu söyledi. Yıllardır uygulanan yanlış enerji politikaları nedeniyle sorunlar yaşandığını belirten Apaçık, sadece nükleer santral değil, hidroelektrik santralleri konusunda da yaşanan sorunlar bulunduğunu, Munzur'dan Hasankeyf'e kadar bu olumsuzlukların sürdürüldüğünü kaydetti. Erdal Apaçık, bugün nükleer santral yapılırsa enerji ihtiyacının yüzde 10'unu karşılayabileceğini, ancak bu anlaşma ile geleceğimizin ipotek altına alındığını vurguladı. Apaçık, nükleer santraller konusunda bolca yalan söylendiğini, bunlardan birinin de çevreci olduğu ve sera gazı salımı yapmaması olduğunu belirterek, nükleer santrallerin kendisi sera gazı salımı yapmasa da o üretimin gerçekleştirilmesi için yürütülen aşamalar nedeniyle son derece çevreye zarar bir teknoloji olduğunu anlattı.

EMO Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Bozkırlıoğlu ise nükleer santralin tamamının Rusya'ya verilmiş olması nedeniyle yapılan işin Rusya'dan hat çekip elektrik almaktan çok farklı olmadığını söyledi. "Biz Akkuyu'yu 70 yıllığına Rusya'ya veriyor olacağız" diyen Bozkırlıoğlu, uluslararası anlaşma yapılarak yurtiçindeki hukuki yolların da tıkanmaya çalışıldığını dikkat çekti.

EMO Ankara Şube Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş ise nükleer santralin söylendiği gibi 2018'de bitirilemeyeceğini, 2025'i bulacağını söyledi. Pektaş, nükleer enerji konusunda da rezervlerin sonsuz olmadığına dikkat çekerken, maden ve enerji denilince akan suların durması gerektiğini, toplumun ya da dünyadaki yaşamın ortadan kalkması pahasına böyle tehlikeli yollara girilmemesi gerektiğini kaydetti. Pektaş, "Enerji bir insan hakkıdır, ama doğal hayatı mahvetmeden, çevreyi tahrip etmeden, kültürel hayatı yok etmeden...Şu anda Türkiye hem enerji hem yönetim krizine doğru gidiyor" diye konuştu. Ramazan Pektaş, nükleer santral kurulumuyla elektriğin de pahalılaşacağına dikkat çekti. Kamuya yatırımlardan el çektilmesi nedeniyle yaşanan pahalılaşmayı anlatan Pektaş, bütün enerji üretim, iletim ve dağıtımının tek elden yapılması gerektiğini, bunun için 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile kamuya getirilen yasağın tersine döndürülmesi gerektiğini ifade etti.

BDP Grup Başkanvekili Ayla Akat Ata, BDP olarak sol muhalefet anlamında enerji, HES'ler, Akkuyu ve Sinop konusunda araştırma önermeleri ve soru önermeleri verdiklerini ifade etti. Nükleer anlaşmaya ilişkin yasa tasarısının tek madde olarak 9 Temmuz 2010 Cuma günü gündeme getirileceğinin

ifade edildiğini aktaran Akat Ata, buna karşı muhalefeti Parlamento çatısı altında gerçekleştirmeye çalışacaklarını söyledi. Ayla Akat Ata, nükleer santral konusuna enerji ihtiyacı değil, Türkiye'nin tüm komşularının nükleer faaliyeti var anlayışıyla devlet politikası olarak yaklaşıldığını anlatırken, AKP'nin muhalefet karşı çıksa da bu tasarımı Meclis'ten geçirme kararlılığı içinde olduğunu ifade etti.

BDP İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel de, Parlamento'daki faaliyet sırasında doğa, insan değil devlet politikasının önemli olduğunu gördüklerini, bu anlayışın AB uyum süreci içinde neoliberal politikalar doğrultusunda uygulamaya konulduğunu söyledi. Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynakları açısından zenginliğine de dikkat çeken Tuncel, toplumsal muhalefet daha fazla güçlendirilebilmiş olsaydı bu tasarının TBMM'den geçirilemeyeceğini ifade etti.

BDP Diyarbakır Milletvekili Akın Birdal ise TMMOB'nin unutulmayan başkanlarından Teoman Öztürk'ün mühendislerin mesleki birikimlerini emekçi halkların çıkarları doğrultusunda kullanmayı yurtseverlik ve devrimciliğin gereği olarak gördüğüne ilişkin sözlerini anımsattı. Nükleer santrallerin silahlanma aracı olarak görüldüğüne de dikkat çeken Birdal, nükleer sant-

ral anlaşmasının da öncelikle insan haklarına aykırı olduğunu, ekonomik, sosyal ve hatta barış hakkını yok ettiğini söyledi.

BDP İğdir Milletvekili Pervin Buldan ise, Çevre Komisyonu üyesi olduğunu, bu kapsamda çeşitli soru önermeleri verdiklerini, ancak AKP Hükümeti'nin yüzeysel ve geçiştirici cevaplar verdiğini anlattı. Buldan, Metsamor Santrali nedeniyle milletvekili olduğu İğdir'da yaşanan tahribatı da anlatırken, kanser vakalarında artış olduğuna dikkat çekti.

MHP Grup Başkanvekili Mehmet Şandır'a Ziyaret

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Bozkırılıoğlu ile Enerji Sanayi Maden Kamu Emekçileri Sendikası (ESM) Genel Başkanı Kemal Bulut da oluşan NKP heyeti, 7 Temmuz 2010 tarihinde MHP Grup Başkanvekili Mehmet Şandır'ı ziyaret etti. EMO Yönetim Kurulu Başkanı Göltaş, ister nükleer santral kurulmasından yana olunsun ister karşı olunsun, bugün TBMM'den geçirilmeye çalışılan Rusya ile yapılan anlaşmanın kaygı verici olduğunu anlattı. Anlaşmadaki olumsuzlukları ve önceki ihale sürecini de anlatan Göltaş, Türkiye'nin yapılan anlaşma

ile dışa bağımlılığının artacağına altını çizdi. Türkiye'nin bu girişimle çok büyük yükümlülükler altına girdiğini, nükleer teknolojiye kavuşmasının da söz konusu olmadığını kaydeden Göltaş, yapılmak istenen nükleer santral modelinin de daha önce dünyada yapılmamış yeni bir model olduğuna dikkat çekerek, "Bu konuda da Türkiye deneme tahtası olarak görülüyor" dedi. Göltaş, Türkiye'de yapılacak olan nükleer santral için açıklanan maliyetin Rus şirketin kendi ülkesinde yapımını sürdürdüğü aynı model santrallerden da daha pahalı olduğunu belirterek, "Bu şekilde bir macera olduğunu düşündüğümüz için MHP nükleer enerji santrallerinden yana olabilir, ama karşı çıkmasının doğru olacağını düşünüyoruz" diye konuştu.

MHP Grup Başkanvekili Mehmet Şandır ise, partisinin nükleer enerji santralleri konusundaki görüşünü şöyle açıkladı:

"Nükleer enerji santralleri ile elektrik üretilmesini tasvip etmiyoruz. Bizim düşüncemiz nükleer teknolojiye sahip olmak. Bunun yolu nükleer enerji santralından geçiyorsa böyle bir santral yapılmalıdır. Enerji için nükleer santrallerin ekonomik olmadığını, terk edildiğini biliyoruz. Enerji kaynağı olarak nükleer enerji santrali öngörmüyoruz. Savunma anlamında, nükleer güç anlamında

bu teknolojiye sahip olunması gerektiğini düşünüyoruz. Akkuyu'da bu santral yapılmamalı diyoruz. Mersin'de nükleer enerji santralına karşı olanların yanında yer alıyoruz. Rusya değil, başka bir ülke olabilir, uygun şartlar da olabilir, ama Akkuyu'da yapılmamalı. Mersin turizm bölgesi olacaksa o koylara nükleer enerji santrali yapılmamalıdır."

Rus teknolojisine karşı Çernobil felaketinden sonra da bir güvensizlik olduğunu anımsatan Şandır, nükleer enerji santralının risklerini, maliyetlerini bildikleri, parti olarak yenilenebilir enerji kaynakları denilen ülkenin güneş, jeotermal gibi kaynaklarının değerlendirilmesinden yana olduklarını da söyledi. "Sizin hassasiyetinize biz katılıyoruz. Niye Rusya, niye böyle bir anlaşma?" diyen Mehmet Şandır, doğalgazdaki bağımlılığın zaten dış politikada çok sıkıntı duyulacak bir noktaya geldiğine işaret etti. "Küresel güçler arasında Türkiye barikat ülke, ara mal gibi malzeme ülke konumuna düşüyor" diyen Şandır, Türkiye'nin kendisini güçlü kılacak politikalar takip etmesi gerektiğini söyledi. MHP olarak nükleer enerji anlaşmasına ilişkin yasa tasarısına karşı çıkacaklarını bildiren Şandır, şöyle konuştu:

"Çevreci, entelektüel duyarlılığın daha da ötesinde bağımsızlık bağlamında da karşı çıkışımızı ortaklaştırabiliriz. Bizim belediyelerimiz de Mersin'de eylemlere katılıyor. Meseleyi toplumsallaştıramazsanız, şalvarlı köylüyü sokağa indiremezseniz entelektüel bir karşı duruş olarak kalır. Karar vericileri korkutacak bir görünürlük sağlamamız lazım."

ESM Genel Başkanı Kemal Bulut da yalnızca çevre boyutuyla değil, sağlık, enerji gibi konunun pek çok boyutuyla ele alındığı bir platform oluşturulduğu, bu anlamda farklı meslek örgütleri ve grupların da ortaklaştığını, bilimsel temeller üzerinden bir karşı duruş örgütlendiğini anlattı. Bulut, yereldeki hassasiyetlerin de katılmaya çalışıldığını anlattı. ◀

